

У Вінніпезі вшанують І. Геврика

Вінніпег, Ман. — Тут у п'ятницю, 24-го липня, Громадський комітет Вінніпегу влаштує бенкет на честь мгра Івана Геврика, головного директора УН-Союзу для Канади. Відзначитимуть 75-ліття від дня народження ювілята, 55-ту річницю його громадської діяльності та 45-ту річницю подружнього життя.

Мгр Геврик — активний член багатьох організацій, включно із Світовим Конгресом Вільних Українців та Українським Канадським Конгресом.

Бенкет відбудеться в Лінколн готелі, 1030 МекФілліс вул. За дальшими інформаціями слід звертати ся до голови комітету бен-

Мгр І. Геврик.

кету судді Барилука (204) 947-2344.

Помер В. Мельничин

Норт Порт, Фла. — Тут у вівторок, 14-го липня, не доживи кілька тижнів до свого 70-річчя, помер відомий співак-тенор Василь Мельничин. Причиною смерти була серцева атака.

Св. п. маестро Мельничин був оперним тенором-солістом та концертним співаком. Він виступав в деяких найбільш відомих концертних залах, як також у програмах радіо та телебачення. Мистець студіював сольоспів у Мюнхені в одній з найкращих в Німеччині учителів співу Ельзи Домбергер. Також В. Мельничин студіював економіку, і, закінчивши студії, приїхав до ЗСА та продовжив зайняття співом у Чикагському музичному коледжі. Отримання стипендії дозволило мистецтву навчатися у д-ра Гарвія Рінгела, як рівнож в оперній студії під керівництвом д-ра Джана Волмута. Після того співак удосконалив своє мистецтво в Римі, Італія, у тенора світової слави Тіто Скіппі. Там В. Мельничин пробув цілий рік.

Виступаючи на престижних сценах, мистец не забував і про українську громаду, для якої співав у Нью Йорку, Дітройті, Чикаго, Клівленді, Воррені, Миш, та безліч разів на Союзівці при акомпанюванні своєї дочки Андріяни.

В. Мельничин народився

Св. п. В. Мельничин.

в 1922 році в Угерську на Стрийщині. До ЗСА прибув через Німеччину в 1949 році. Довгі роки проживав у Чикаго, потім переїхав з родиною до Кентакі. Вийшовши на пенсію, переїхав на Флориду. Завжди маестро Мельничин брав активну участь в українському громадському житті, останньо, між іншим, був членом Патріархального Товариства та кредитової кооперативи „Самопоміч" в Норт-Порті, Фла.

Панахида відбулася у четвер, 16-го липня, в похоронному заведенні Фарлі в Норт-Порті, а похоронні відправи — у п'ятницю, 17-го липня, з вищезазначеного похоронного заведення та церкви св. Марії на український цвинтар у Веніс, Фла.

18-Й ФЕСТИВАЛЬ СПІВАЄ СЛАВУ НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ

Голмдел, Н. Дж. (П. Час-то). — Пам'ятає, як тоді небо від самого ранку зашмарилось? Хоч плач. І щоб самому не стати сірою хмарою, залишалося хіба згадати народну прикмету: почете поважну справу з дощем — добре вам піде! І коли, вже в Гарден Стейт Арте Центрі, я перебіг дорогу голові організаційного фестивального комітету Оксані Кордубі, щоб узяти перше інтерв'ю, коли вона поглянула на мене, враз довкілля ропогодилося і просяяло — так багато було в Оксаниних очах світла, радості і вогню! Стало цілком очевидним: фестиваль вдасться!

Вісімнадцятий раз ми відбудуємо це свято, і хоч щоразу воно в чомусь є нове та свіже, сьогоднішнє — над усіма. Уперше ми зіб'ралися, коли Україна вже незалежна європейська держава. І для нас, її далеких дітей, світ став певніший і затишніший, бо вже більше не треба нікому пояснювати, чому ми українці і з якої плянети тут узялися. Ми українці, тому що є країна Україна, є українська держава.

Відтак Оксана Кордуба докладно ознайомила з фес-

Співає тріо „Либідь" з О. Гарковим

Світлиця: Володимир Майкут

тивальною програмою, і потім, протягом цілого дня, ми з присмістю відзначали, що всі заплановані точки були між собою добре узгоджені, відбувалися вчасно і пружно — над усім панувало святкове піднесення.

Як і щороку, першими вилюдніли шатра з україн-

КОМАНДУВАННЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛОТИ ІГНОРУЄ ДОМОВЛЕННЯ

Севастополь (УНІАР). — Тут за станом на 13-го липня продовжуються переслідування моряків з боку адмірала Ігоря Касатонова за те, що вони присягають народові України. Зокрема 816-й артилерійський полк берегової охорони присягнув Україні, що викликало невдоволення адмірала Касатонова.

Командуючий Чорноморської флоти генерал-лейтенант Радецький отримав від Касатонова телеграму такого змісту: „Ви, Радецький, особисто інспірували провокаційне прийняття присяги у 816-му полку, самі тасомно знаходилися в селі Перевальному і забезпечували прийняття присяги збройними формуваннями. Це не що інше, як відкритий безпрецедентний в історії наступ Одеської округи на Чорноморську флоту". Копію телеграми адмірал Касатонов надіслав командуючому Військово-Морських сил СНД адміралові Чернавину, міністрові оборони Росії Грачову та міністрові оборони України Костянтиніві Морозову.

У Києві державна делегація України на переговорах про Чорноморську флоту відбула засідання, на якому обговорено шляхи здійснення домовлень у Дагомісі державним керівництвом Росії та України. Делегація констатувала, що українська сторона виконує домовлення щодо практичного забезпечення мораторію на односторонні дії.

Водночас висловлено стурбованість фактами брутального порушення домовлень з боку командування Чорноморської флоти: далі до флоти не приймають призовників з України, натовість привозять їх з Росії; продовжується усунення з посад офіцерів та мічманів, які присягнули Україні; військові формування, які присягнули Україні, розформовані або замінені на російські формування; всупереч указу Президента Леоніда Кравчука, з України вивозиться зброя, техніка і майно Чорноморської флоти.

Вечором 10-го липня за наказом командуючого ЧФ адмірала І. Касатонова морські піхотинці захопили комендатуру Севастопільського гарнізону, який приєднав до Чорноморської флоти. Касанов заборонив доставляти в приміщення комендатури продукти.

Протестуючи проти таких дій адмірала Касатонова, військовий комендант Севастополя підполковник Володимир Зверев та полковник Володимир Інділо розпочали голодування.

Громадська організація „Крим з Україною" оприлюднила звернення до Верховної Ради України, Президента і представників преси, у якому наголошується, що морські піхотинці Чорноморської флоти вчинили провокацію, з метою зрвати домовлення між президентами України і Росії в Дагомісі та загострити політичну ситуацію у Криму.

Федерація Футболу України стала членом ФІФА

Київ. — Як повідомила „Спортивна Газета" з 15-го липня, у п'ятницю, 3-го липня, на Конгресі ФІФА України надано повноправне постійне членство у цій міжнародній організації. Повернувшись із Цюриха, президент Української Футбольної Федерації Віктор Банніков виступив на пресовій конференції і заявив: „Хоча ми стали постійними членами ФІФА, але тимчасовими — УЕФА, українсь-

кі клуби гратимуть у популярних європейських клубових турнірах". В. Банніков розповів, що ФІФА, наслідуючи ООН, визнала Росію правонаступницею СРСР і СНД, тому російська збірна гратиме у футбольному турнірі за світовий чемпіонат.

Прагнучи довести, що це не справедливо, українська федерація пропонувала провести додатковий турнір за право грати у світових першостях. Функціонери ФІФА обіцяли розглянути цю пропозицію, але на конгресі української делегації заявили, що для додаткового турніру вже немає часу.

Щодо УЕФА, то тут Україна отримала покищо лише тимчасове членство з причини субординації. Спочатку своє слово має сказати ФІФА, а вже тоді це питання розгляне і УЕФА.

Крім України, членами ФІФА стали Росія, Білорусь, Грузія і Вірменія. І хоч

голова федерації футболу колишнього СРСР В. Колосков пророкував, що Україна ще цілих десять років не зможе стати членом ФІФА, насправді вона досягла цього всього за шість місяців. У ФІФА до України поставили досить прихильно, заявивши, що Україна має не лише сучасну спортову базу, але й чудових футболістів і кваліфікованих тренерів.

В. Банніков заявив, що Україна мусить підготуватися до чемпіонату Європи 1996 року та до змагань за світову першість 1998 року. Отже треба створити сильну збірну України, виробити план виступів національної дружини, усталити головового тренера, зміцнити матеріальну базу.

Наступні товариські змагання збірна України про-

Американець став югославським прем'єром

Београд, Югославія. — У вівторок, 14-го липня, американець сербського походження Мілан Паніч був офіційно призначений прем'єр-міністром Югославії. Зі 171 члена парламенту 133 проголосувало за призначення Паніча, а 36 — проти.

У своєму зверненні до парламенту Паніч обіцяв покласти край братовбивчій війні з Боснії і Герцеговини. Він заявив, що докладе всіх зусиль для повної демілітаризації захоплених сербами районів сусідньої республіки і повного виведення з цих територій збройних формувань колишньої Югославської народної армії. „Мій уряд гарантує міжнародній спільноті, що зробить усе можливе для миру в цьому регіоні Європи. Нема в ХХ сторіччі концепції, яка могла б виправдати вбивства", — підкреслив Паніч.

Београдська газета „Борба" повідомила, що згідно з її інформацією, сербський президент Слободан Мілошевич зрештине і це буде цілком відповідати намірові Паніча провести нові і „дійсно демократичні" вибори до парламенту, скасувати державну контролю над засобами масової інформації і оголосити приватизацію економіки. „Я хочу побудувати в Югославії капіталізм", — сказав Паніч.

До часу вибрання нового

кабінету міністрів новий прем'єр буде також виконувати обов'язки міністра оборони. Тим часом воєнна влада фактично залишається в руках старого командування і тому чимало західних оглядачів дуже скептично трактують обіцянки Паніча.

Представник військово-морських сил ЗСА в Середземному морі повідомив у вівторок, 14-го липня, що за останні декілька днів радири американських кораблів „Бидл" і „Іво Джина", які стоять в міжнародних водах, чотири рази фіксували наближення бойових літаків югославських повітряних сил.

З Сараєва повідомили, що сербські бойовики знищили чотири каблі, якими боснійська столиця діставала електроснабження. Представник республіканського керівництва сказав з цього приводу: „Це катастрофа. Тепер ми довго не втримаємо. Нас може врятувати тільки воєнне втручання".

Представники трьох ворогуючих угруповань в Боснії заявили про свою готовність приїхати до Лондону для участі в мирних переговорах.

У війні на території колишньої югославської республіки загинуло до 18,000 осіб. Число втікачів перевищило 2 міль.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 14-ГО ЛИПНЯ, Європейська спільнота прийняла рішення про надання Україні 179 міль. дол., необхідних для закупу харчів, насіннєвого фонду для сільського господарства, медикаментів. Україна стала третьою республікою Співдружності Незалежних Держав, яка підписала подібну угоду з ЕС. Неодовзі Спільний ринок надасть позичку Молдові в сумі 37 міль. дол., Киргизстанові — 44 міль. дол., Вірменії — 52 міль. дол. і Туркменістанові — 52 міль. дол. Росія дістане 680 міль. дол., однак невідомо коли, бо Москва відмовилася підписати зобов'язання про відповідальність щодо повернення кредитів.

У ВІВТОРОК, 14-ГО ЛИПНЯ, в міністерстві України в питаннях молоді і спорту відбулася установча конференція Українського Національного Комітету Молодечих Організацій.

ВНОЧІ НА ПОНЕДІЛОК, 13-го липня, на кордоні між Таджикистаном і Афганістаном була збройна сутичка, у висліді якої двоє осіб вбито, а вісім порушників кордону арештовано. У групи, яка намагалася нелегально перейти до Афганістану, при обшуку виявлено гроші і речі, які порушники хотіли виміняти на зброю.

У ЛЬВОВІ ВІДБУЛАСЯ зустріч керівників області з представниками найбільш впливових партій і громадсько-політичних організацій. Вирішено створити при обласній адміністрації постійну політичну раду-колегію. Сторони дійшли до висновку, що потрібний такий політичний орган, який виробляв би конкретні рекомендації щодо державної розбудови, а також сприяв консолідації всіх демократичних сил.

КЕРІВНИК СЛІДЧОЇ групи прокуратури Росії Сергій Арістов, який вивчає обставини, пов'язані з „чорними фондами" КПСС, повідомив в інтерв'ю московській газеті „Правда", що КПСС фінансувала діяльність 111 закордонних компартій. Найбільші суми діставали компартії Італії, Франції і З'єднаних Штатів — по декілька десятків міль. дол. При цьому КПСС не витратила власних грошей, а брала валюту з державного бюджету. Арістов сказав, що вдалося повернути тільки 4 міль. дол. з шести країн. Слідча група виявила також у Москві 3 бил. карбованців, які КПСС незаконно перевела в комерційні структури.

МИНУЛОГО ТРИПНИ міністерство оборони Вірменії заявило, що з території України в напрямку Азербайджану нібито відійшли два потяги з танками, щоб узяти участь у бойових діях проти Нагорного Карабаху. Пресова служба міністерства оборони України розповсюдила заяву, в якій трактує звинувачення вірменської сторони як абсолютно безпідставні. За останні півроку воєнна техніка з України не надходила ні до Росії, ні до Азербайджану, ні до Вірменії.

У ВІВТОРОК, 14-ГО ЛИПНЯ, в Болгарії арештовано ще одного колишнього прем'єр-міністра — Грішу Філіпова. Його обвинувачують у присвоєнні великих сум з державного бюджету під час його перебування на пості прем'єра від 1981 до 1986 року.

ТРИВАЄ КРУГЛОДОБОВА вахта інспекторів ООН перед будинком міністерства сільського господарства і меліорації Іраку в центрі Багдаду. Їм не дозволяють увійти всередину і переглянути архівів. Тим часом інспектори володіють тасомною інформацією про те, що в будинку міністерства зберігаються документи, які свідчать про виготовлення Іраком балістичних ракет.

КОНВЕНЦІЯ ЗАТВЕРДИЛА Б. КЛІНТОНА І А. ГОРА

Вибранці демократів: Білл Клінтон і Алберт Гор

Нью Йорк. — У середу, 15-го липня, конвенція офіційно затвердила губернатора Аркенсо Білла Клінтона і сенатора з Теннессі Алберта Гору кандидатами демократичної партії на пости президента і віцепрезидента.

В той же день Б. Клінтон зустрівся з головою Африканського національного конгресу (АНК) Нельсоном Манделою. Прихильники Клінтона поспрабують використати цю зустріч у пропагандивних цілях. Останнім часом навіть демократи з гіркою зауважували, що вибір кандидатури А. Гора на пост віцепрезидента знижує шанси на успіх і відштовхує від Клінтона чорну Америку. Про це, зокрема, заявляли конгресмени негри Едольфус Тавне і Чарльз Рінгел. Всі старші дорадники Клінтона — білі, хоч у середню ланку включені негри і латиноамериканці. Прихильники Клінтона нині підкреслюють це, розраховуючи завоювати симпатії негрів. Зустріч Клінтона з Манделою — ще один козир у цій грі.

Саме ця зустріч спонукала політичних коментаторів повернутися до обговорення зовнішньої політики Клінтон. Дорадник Клінтона з міжнародних справ Семюел Берджер сказав, що Білл Клінтон, ставши президентом, не має наміру радикально міняти основні напрямні американської зовнішньої політики, але в першу чергу він значно зменшить видатки на озброєння. С. Берджер підкреслив, що спочатку треба забезпечити динамізм розвитку власної країни, а це в свою чергу відіб'ється і на політиці за її межами. Плятформа Демократичної партії проголошує, що становище Америки у світі буде підірване, якщо не буде оздоровлена американська економіка.

Виступаючи на конвенції, відомий негртянський правозахисник Джессі Джексон, всупереч своїм попереднім висловлюванням, назвав Б. Клінтона бажаним президентом. Делегати з'їзду відчували, як важко було Дж. Джексонів вимовляти ці слова. На думку політичних коментаторів, негртянський проповідник втратив у партії те значення і авторитет, якими славився раніше. Замість нього над демократами зійшла зірка Рона Бравна — першого негра-голови Крайового комітету партії.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ГУБЕРНАТОР стеїту Массачусетс Майкл Дукакіс, який боровся за місце у Білому Домі в 1988 році, вважає, що Білл Клінтон є загрозою для республіканців і воєнні напевне переможе і Джорджа Буша, а незалежного кандидата Росса Перо, якщо він висуне свою кандидатуру. М. Дукакіс тепер викладає політологію у Північно-східному університеті, розташованому в недоврому районі Бостону, основне населення якого становлять негри. Хоч М. Дукакіс опинився на периферії політичного життя демократів, він досить оптимістично оцінює можливості однопартійців. Він дуже добре відгукується про Клінтона, вважаючи його „наполегливим, розумним і прогресивним".

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ оголосив, що „З'єднані Штати припинять виробництво плутонію і збагаченого урану — речовин, що використовуються у створенні нуклеарної зброї. Цей крок Адміністрації лише юридично закріплює те, що фактично діяло протягом останніх кількох років, коли ЗСА припинили виробництво зарядів для нуклеарних боеголовки. Рішення Дж. Буша, крім чисто військового, має також велике політичне значення. Воно доласть вагомості намірам ЗСА зберегти контролю за розповсюдженням нуклеарної зброї. Відмовляючись від дальшого виробництва плутонію у військових цілях, З'єднані Штати хочуть показати приклад іншим країнам, щоб ті також зробили такий же крок. Однак після підписання договору про обмеження стратегічних озброєнь у ЗСА виявився величезний запас плутонію, і тепер виникає проблема, що з ним робити — спробувати переробити, знищити чи почати виробництво нових систем озброєнь. Остаточного слова залишається за Пентагоном.

(Закінчення на стор. 3)

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСоюзу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Невдала змова проти Саддама Гуссейна

В усій американській пресі і на телевізійних екранах появилися вістки про спробу скинути з влади чи й убити диктаторського президента Іраку Саддама Гуссейна. Американська військова розвідка — Сі-Ай-Ей — проголосила, склавши широкий звіт Урядові президента Буша, за яким змова буцімто відбулася між 28-им червня і 2-им липня ц.р. Змова охоплювала дві бригади елітарної Республіканської гвардії, але Гуссейн дізнався про план змови вперше і здавили її вірні йому частини армії. Секретар оборони Річард Чейні висловив у телевізійному інтерв'ю призначення Центральній Розвідчій Агенції за її добру працю на терені Іраку і воно було частинною реабілітацією Сі-Ай-Ей, яка скомпромітувалася, коли збройний виступ проти Кувейту несподівано всіх застачив. Однак звіт Сі-Ай-Ей і заява речника Державного департаменту різняться у цій справі. Державний департамент не виключає, що таку змову затіяв сам Саддам Гуссейн, щоб дістати виправдання для „чистки” у своєму старшинському корпусі. За відомістю Пентагону Саддам Гуссейн „вичистив” 135 старшин, у тому числі одного генерала, і, мабуть, усіх їх розстріляли.

Коментуючи цю подію, „Нью Йорк Таймс” з 7-го липня ц.р. твердить, що Саддам Гуссейн став уже непопулярним в Іраку і що звулилася політична база, на якій він найбільше спирався. Став він дуже обережний і недовірливий. Ще під час семирічної війни Іраку проти Ірану Гуссейн щораз змінював частини свого війська у фронтівій смузі, щоб виминути можливість військової змови проти нього. Невідомо, чи оцінка ситуації Пентагоном правильна, чи тільки є відбитком бажання Уряду президента Джорджа Буша. Перебування при владі в Іраку Саддама Гуссейна — це вічна пригадка однієї з найбільших помилок, що їх за свого урядування зробив Буш. Головний командант у війні проти Іраку генерал Шварцкопф, геніальний стратег, радив продовжити війну на кілька днів — дорога на Багдад була відкрита і можна було без ніяких жертв помаршувати туди, покласти край пануванню Гуссейна і підписати мир з його демократичним наступником. Буш не послухав, вірив, що десятки тисяч іракських вояків, які дісталися в полон, вернувшись до Багдаду, скинуть Саддама Гуссейна, — грубо помилився і по нинішній день Організація Об'єднаних Націй, яка вимогла від Гуссейна тільки перемир'я — має із ним перманентний клопіт. Дивно почути, що політична база Гуссейна звулилася, бо він став був іракським національним героєм „жертвою американської імперіалістичної агресії”: так ремствувала іракська офіційна версія і вона знайшла послух у масі іракців. Недавно читали ми, що Гуссейн тепер мілітарно сильніший, ніж був перед війною.

Президент Буш виграв війну проти Іраку, виявивши подиву гідний хист, як-то він зліпив міжнародну коаліцію восьми держав і як дістав від Ради Безпеки ООН 10 потрібних йому резолюцій. Обидві Палати Конгресу gratулювали Президентові за перемогою. Його популярність дорівнювала тільки популярності Д. Д. Айзенгавера, — тепер вона мінімальна, бо Буш виграв війну, але програв мир.

А втім, всесвітня історія вчить, що мало котрий військовий диктатор мирно закінчив панування і мало хто з них вмер природною смертю. Тому вістка про змову проти Саддама Гуссейна — логічна і вірогідна. Один, другий і третій раз він може виявляти змову і карати смертю змовників. Остаточо він таки програє і спасе життя тільки тоді, коли зречеться влади або зможе втекти і стати політичним емігрантом.

Саддам Гуссейн перейде до історії, як один із тих військових амбіціонерів, які тримаються філософії Макіавеллі, що всі засоби добрі, які ведуть до цілі. В ім'я могутності Іраку намагався збагатити армію хемічною, бактеріологічною і атомовою зброєю, хотів заволодіти всіма найбільшими у світі нафтовими джерелами Близького Сходу — коштом свого народу, коштам життя також тисяч курдів. Остаточо прийде кінець його диктатурі — як подібним іншим. Парадокс лише, що теперішнє існування він завдячує людям, яка його ненавидить — Джорджові Бушеві.

Все це означає, що визнання Росією незалежності України не є вислідом чи впливом повної органічної-широї, добротворної переорієнтації російського політикуму і його зовнішньо-політичного концептування стосовно України, а тільки результатом загальної кризи і послаблення Росії після розвалу колишнього СССР, на що, великою мірою складаються також внутрішні міжнародні ускладнення всередині Росії. А вже не випадково, дехто не виключає розвалу самої Росії.

Це — перший фактор. А другий — тверда постава українського народу, який виявив її 1-го грудня 1991 року у референдумі та постава Уряду Л. Кравчука щодо т. зв. концепції „оновленого Союзу суверенних республік”. І вкінці — не можна, очевидно, недооцінювати третього фактора — певної частини демократичного російського владного політикуму, який є тим чинником, який сприяє реальній оцінці теперішньої ситуації Росії і України та відповідно впливає на гальмування крайніх, агресивних імперських авантур у відношенні України, розуміючи, що вони привели б передусім до руйни самої Росії.

Всамперед враховуючи теж есентуальні негативні імплікації в різних західних колах, включно з фінан-

Крім символіки синьожовтих прапорів на вулицях Варшави під час першої офіційної візити президента України в Польщі, зустріч Леоніда Кравчука і Леха Валенси 18-го травня поклати тривку основи для добросусідських відношень підписанням історичного міждержавного трактату. Цей договір започатковує нову добу у взаєминах Києва і Варшави, бож від часу союзу Симона Петлюри з маршалом Пілсудським, який був підписаний в 1920 році в умовах кривавого змугу з большевицькою навалюю, не було ще подібного документу. А 72 роки — це дуже довгий шмат часу в історії двох сусідніх народів, тим більше, коли цей період був позначений завзятими територіальними конфліктами і проявами політики національної, культурної і релігійної нетолерантності, які залишили ще далеко не загоснені рани.

З історичної перспективи, найважливіші положення польсько-українського трактату, підписаного президентами обох держав, — це обостороння гарантія ненавмисності теперішніх державних кордонів, беззастережне зречення вживання сили в розв'язуванні можливих спірних питань і зобов'язання обох держав не допустити до того, щоб з їхньої території будь-хто заатакував другу сторону.

Посилено державної безпеки сприяє також зобов'язання обох сторін не

Анатоль Камінський

РОСІЯ — ЯК ЦЕНТРАЛЬНА КОНСТАНТА УКРАЇНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

IV.

Ведення такої зовнішньої політики вимагає опертя у власному достатньо сильному національному потенціалі, при забезпеченні відповідного запліччя і допомоги збоку, в разі потреби. Уряд Леоніда Кравчука проголосив не тільки без'ядерність, а й воєнну, чи військову неутралістичність, заступаючи погляд, що забезпечення і гарантії для своєї безпеки України буде шукати назовні якраз в самому неутралітеті і політичних структурах міжнародного характеру — ООН, Гельсінкських угод, Європейської Спільноти НАТО і т. д.

Всамперед щодо неутралістичності взагалі: вона, як правило, в історії ніколи не була одностороннім актом. Швайцарію, наприклад, неутралізували ще в 1474 році (договором з Австрією) і 1516 році (договором з Францією) і 1648 році — зачатим європейським договором. А „знеутралізовано” для того, щоб не допустити до опанування і контролю над альпійськими ключовими стратегічними переходами будь-якою європейською велико-

Микола Світуча

МІЖ КИЄВОМ І ВАРШАВОЮ

посідати, не набувати і не виробляти зброї масової загрози. Це відноситься не лише до політики України позобутися всієї ядерної зброї з її території, але і загальною, що обі держави відмовляються від можливості користування хемічною, бактеріологічною зброєю зброєю масового знищення. Враховуючи, що ці зобов'язання охоплюють цілу територію обох країн, вони служимуть забезпеченням для всіх сусідів України і Польщі, себто для цілого регіону Центрально-Східної Європи.

З наміром запевнити розвиток змістовної співпраці в галузях культурного обміну, транспорту, охорони природи і довкілля тощо, було підписано двосторонню угоду між окремими міністерствами обох урядів. Не менше важливою є і та частина трактату, яка забезпечує охорону національних меншостей, зобов'язує обі держави сприяти збереженню і розвитку культурної і релігійної спадщини в рідній мові, можливості засновувати освітні, культурні та релігійні організації.

Саме цей аспект візити президента Кравчука був безперечно найважливішим для української громади в Польщі, який йшлося більше про визнання моральної

відповідальності влади в Україні за збереження цієї малої вітки народу, як про якусь конкретну допомогу. Як видно з коментарів „Нашого слова”, українська делегація не була достатньо поінформована з ситуацією українців у Польщі, частинно, мабуть, завдяки зусиллям польських засобів масової інформації які намагалися представити ситуацію польської меншини в Україні в гіршому світлі як українців у Польщі.

В інтерв'ю з представниками „Нашого слова” Президент Кравчук наголосив великий людський, економічний і науково-технічний потенціал двох сусідів — Польщі і України, висловив сподівання що обі держави будуть виступати разом в світовій політиці. Він сподівається, що при нагоді офіційної візити президента Леха Валенси в Києві будуть підписані даліш документи про співпрацю.

Мірилом успіху зустрічі була не тільки кількість підписаних документів, які щойно створюють ґрунт для розбудови всебічної співпраці, але й реакція громадянства, зокрема засобів масової інформації. Відгуки в доступній нам польській пресі вказують, що візити Президента Кравчука у Варшаві було прийнято з прихильністю і оптиміз-

власним коштом прибули до нас, як кажуть, за тридев'ять земель, щоб віддати нам частку своєї праці, своєї серця й душі!

...Одним із 80-ти вчителів став і пенсіонер з Милівилу. Н. Дж., Степан Мусій. З ним погожого травневого надвечір'я я й зустрівся в приміщенні гімназії міста Калущ.

В аудиторії цього, знову відкритого для нас, навчального закладу панувала тиша: майже три десятки слухачів курсу англійської мови, який провадив С. Мусій, нахилилися над письмовими працями, виконуючи завдання. Виглядало, що правив я добре. Бо вчитель міг, без шкоди для навчального процесу, приділити мені певного часу для розмови, про що я просив.

...Народився і виріс він у ЗСА, куди батьки його виїхали ще перед Першою світовою війною з села Бабич на Радеківщині Львівської області. Як і батько й мати, свого часу вступив до УНС, і тепер, ніяк не витримуючи досить одноманітного емеритського життя, зголосився поспільно допомагати своєю працею УНСоюзові, організуючи членів тощо.

— Що спонукало вас, — було моїм першим запитанням після особистого нашого знайомства, — поїхати в Україну у ролі викладача англійської мови?

— Така думка прийшла до мене, як прочитав у нашій українській газеті „Свобода” про цю ідею, започатковану до реалізації проф. Зіркою Воронкою. Вона, до речі, вже кілька років літом переводить подібні академічні виклади в Київському університеті. Це приносить як безперечну користь для нашої України, так і велике моральне задоволення для нас, у діспорі. Крім того, мене не відігнали вже кликало щось на землю мого народу, якої ніколи не бачив, а в серці, у генах моїх відчував її поклики завжди. В УНСоюзі мене уважно вислухали, мою постанову прийня-

державою.

У 1831 і 1839 році неутралізовано Бельгію. Це мало служити і послужило інтересам Англії і Франції, але тільки до певної міри. Із скріпленням Німеччини, якраз Бельгія як окружний прохід на Париж, стала центральним елементом у стратегічному плані ген. Шліффена, що його Берлін застосував і в Першій і Другій світових війнах. Іншими словами, неутралістичність мусить бути респектована і гарантована, а для того як довго Росія є центральною проблемою нашої зовнішньої політики, Україні потрібна, вживаючи вислову деГоля в іншій матерії, політика всіх асимілювань. Тобто політика, яка забезпечувала б запліччя і гарантії з усіх інших боків. А такою константою української зовнішньої політики Росія залишиться завжди: і при відсутності повної переорієнтації російської зовнішньої політики з традиційних позицій і при перестановці її на добросусідські корисні для нас рейки: в результаті силової переваги Росії наша зовнішня політика потребуватиме завжди немало зусиль для вдержання цих добросусідських відносин на дійсно партнерському рівні і передусім для недопущення до відродження шовіністичних імперських тенденцій в Росії.

(Закінчення на стор. 4)

мом. Такі популярні польські часописи як „Жице Варшави”, „Газета Выборча” та інші писали детально про візити, коментували теперішні польсько-українські взаємини. Були й вислови здивування, чому актови підписання трактату про ненавмисність кордонів між Польщею і Україною не надано такого ж світового розголосу як підписання договору про ненавмисність польсько-німецького кордону. І справді, хіба ж політична стабільність і мир в Центральній Європі не однаково залежні від мирного співжиття Польщі на заході з Німеччиною, а на сході з Україною, Білоруссю і Литвою?

Варто прислухатися до опінії польського коментатора Войцеха Пецяка („Тригодинні Повшехні” за 31-го травня 1992 р.) який пояснює обмежений розголос у світовій пресі про візити президента Кравчука у Варшаві „обмеженням полем політичного маневру і Польщі, і України, і Леоніда Кравчука особисто”. Президент України в опінії автора, досконало знає, які карти тримає в руках. Одного дня він говорив про те, що „сильні зв'язки з Польщею послаблюють залежність України від Росії”, але вже другого дня про те, що „тракуємо на рівні всі європейські держави”.

На запит кореспондентів про можливість приступлення України до „трипар-

(Закінчення на стор. 4)

Ігор Лесик

Відродження національної школи в Стрию

73 роки червона імперія намагалася створити новий тип людини, „гомо советіку”, людини, яка була б позбавлена національної свідомості і була б духовним невідьком Москви. Шкільна система була повністю підпорядкована інтересам Комуністичної партії ворожої Україні, бо така була політика імперіалістичної Москви. Однак, органічна національна свідомість нашого народу перекреслила всі намагання Москви. Нова українська генерация відкинула насильство і вибрала волю у незалежній українській державі. Зразу існуюча система освіти зберегла стару структуру, побудовану на принципі „всім однакову освіту”. Еволюційні реформи в шкільництві довели до потреби створення нової концепції в інтерпретації освіти: введення в систему нового типу шкіл, національну школу.

Стрийська гімназія ім. Митрополита А. Шептицького стала моделлю нової зреформованої школи. Вона прийняла модерні методи навчання і практично застосувала в науці національну ідеологію. Тому, що початкова школа не була спроможна підготувати дітей до гімназії, учбового закладу на високому рівні навчання, учительський колектив гімназії запропонував створити особливий тип початкової школи, яка була б інтегральною частиною гімназії. Метою цієї школи є розвинути всі творчі здібності дитини в атмосфері повного психологічного комфорту, в якому навчання було б „радістю, а не тяжким щоденним обов'язком” — пише Я. Туряницький, директор стрийської гімназії. Використовуючи досвід світової педагогіки, центром якої є міжнародна ліга альтернативного виховання в Лондоні, запропоновано нові принципи методики виховання і навчання, які далеко відігануть від консервативних, схоластичних стандартів.

Ця нова стрийська дослідно-експериментальна школа складається з двох перших і двох других клас. Навчання буде вестись від 8:30 з ранку до 6:30 по полудні. У навчальному плані — 50 годин тижнево, в тому 24 години в школі. Викладачі гімназії будуть подавати не лише головні основи знання але й працюватимуть над розвитком творчих нахилів у дітей і їхньої пам'яті та взагалі оформлюватимуть інтелектуальний рівень майбутніх кандидатів до гімназії. Базуючись на таких шко-

лах як Вальфдорська школа, школа Монтессорі, „школа радості” Сухомлинського та інші, застосовано такі незвичні для нас методичні засоби як, наприклад відсутність оцінок і домашніх завдань, п'ятиразове харчування і „безурочну систему” (брак дзвінків). Учні цієї школи братимуть участь в гімназійних імпрезах і відвідуватимуть церкву щосуботи спільно з гімназистами. Випускні екзамени будуть одночасно вступними екзамінами до гімназії.

Постая питання як в таких „ліберальних” умовах навчання учителі зможуть удержати між учнями необхідну дисципліну. Без сумніву, що в ЗСА, конгломераті різних культур, безнаціональному твориві, в атмосфері безбожництва, моральної анархії, безправ'я і відсутності вищих ідеалів в суспільстві — практичне застосування метод „Школи радості” є неможливе. Зате в Україні ця нова прогресивна і під кожним оглядом ефективна методика виховання має всі можливості на успіх. На це складається багато причин. Після важких років неволі, надрід перейшов психологічну еволюцію у висліді якої повстали нові ідеали оперті на вірі в Бога і Україну, державі вільній від ворожої диктатури. Хоч ця характеристика ментальності не однаково розвинена у всіх прошарках населення і не однаково у всіх областях України, вона (характеристика) підсвідомо існує в цілому народі, народі спрагненому волі. Молода генерація пішла слідами батьків і сприйняла ентузіастично новий етап в історії України. Тому українська молю відлаєть ся щиро науці, бо відчуває свою відповідальність у процесі відбудови нашої держави.

Нова методика ще не розроблена органами управління освітою. Але вже багато гімназій в Україні (наприклад, Рогатин, Чортків, Івано-Франківське, Тернопіль, Дрогобич, Львів, Запоріжжя та інші) беруть за основу своєї діяльності модель гімназії в Стрию. Ми віримо, що Стрийська гімназія ім. Митрополита А. Шептицького і її прототип початкової школи, основаної на національних фундаментах, виконують більш як задовільно свою функцію у закріпленні державності України і України побудована на здорових духовних фундаментах заблудлого славою і силою у громадській демократичних народів світу.

ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК АН-12, на якому летіли члени родин російських військовослужбовців, зазнав аварії над Нахичеванською автономною областю. Загинув 29 осіб, п'яťом вдалося врятувати. Літак летів з Нахичевана до Ростова. Нахичевань — це невелика область у Закавказзі, відділена Вірменією від Азербайджану, до якого адміністративно належить.

ли, і так я опинився тут, в Україні, у чудовому Карпатському краю.

— І яке було у вас перше враження від зустрічі з цим краєм?

— Моя дотеперішня думка базувалася на оповіданнях батьків, а тому мав про Україну уяву, як про село. Зустрівся ж з Україною великою і досить модерною. І ніяк бачу дві України водночас: стару й молоду, омегу моїх батьків і альфу — дітей, якщо хочете.

Уявіть собі: тут я стрінув родину, про яку майже нічого не знав! І почувався так, ніби ціла Україна знає, що я тут.

— Ви, мабуть, могли сподіватися, що робота чекає на вас не легка?

— Так, звичайно. Ми всі, учасники програми УНСоюзу і Зірки Воронки, мали попередні бесіди з цього приводу в Джерзі Сіті. Але я ще більше тут переконуєся, що цей захід кінце потрібний.

Українські люди є дуже здібні, і можуть собі дати раду з усім. Але потребують помічч, заохочення. І я, як колишній вчитель, що багато попрацював у середній школі, коледжі, університеті, розумію, що потрібне моїм тутешнім учням.

Насамперед, вони мають позбутися якогось остраху перед труднощами в засвоєнні англійської мови власне в американській її інтерпретації. Бо люди вчилися тут протягом років писати й читати, а практично, безперечно, було мало. Особливо досить тяжко дається поради з акцентом.

Початково мали ми 60 студентів, і для них тільки 7 книжок. Я розділив класу навіп і справа пішла краще. Серед студентів маємо як учнів з молодших клас, так і дорослих, зокрема є й місцеві вчителі англійської мови. Залишилося 28 слухачів, і я думаю, що при бажанні вони можуть взяти з курсу для себе досить.

Закінчення буде.

18-ий фестиваль...

(Закінчення зі стор. 1)

мовільно виникає бажання відсунути стіл від стола якнайдалі, і писанку від писанки, і вишивку від вишивки, горнято від горнятка, книжку від книжки, бо так багато всього, що жалієш себе, не маючи можливості спинитися перед кожною річчю, натішитися кожним окремим шедевром.

Те саме почуття огортало і в мистецькому шатрі, де демонстрували свої творчі праці понад десять мистців. Це, власне кажучи, те саме, що бути присутнім водночас на десяти-двадцяти виставках — очі розбігаються! А таки чимало картин заслужували глибокого, зосередженого застосування, і не лише з огляду на українську тематику. Вона хоч і переважала, проте майже всі мистці пропонували і щось, казати б, загальнолюдське — квіти, краєвиди, натюрморти. Але також з огляду на оригінальну майстерську техніку, володіння лінійкою і кольором — було на що подивитися.

Щоб убити відразу двох зайців, підходимо до молоді Львів'янки Дарії Наумко і її дуже цікавих літографій. Дарія закінчила Львівський Інститут Декоративного і Прикладного Мистецтва і ще студенткою її знали і вдома, і в загальноєвропейських обшарах. Її дипломова праця експонувалася в Болгарії, а подальші праці — на всіх великих майстерських виставках колишнього Союзу. Чимало Дариних полотен збагатили приватні колекції в Німеччині, Франції, Англії, Італії. Техніка літографії, особливо кольорова, вельми складна і вимагає від мистця додаткової жертвості, адже якісних відбитків з каменю можна одержати лише мізерну кількість. Можливо, саме тому Дарині літографії такі щедри на сонце й тепло, сповнені по-дитячому щирого світобачення.

Але, крім усього, Дарія приїхала на український фестиваль уперше і тому цікаво почути її думку.

— Я просто вражена, бо не сподівалася застати в Америці таке активне і таке багатогранне українське життя. Фестиваль мені подобається високим рівнем організованості, масовістю, яка однак не пов'язана з тісністю, усім вистачає місця і простору. А найбільше мені подобаються люди — спокійні і привітні.

Біля одного з суверенних столів зустрів я свого брата — товариша Володимира Майкута, активного суміця з Бостону. Він і його дружина Стефа ще не пропустили жодного фестивалю. Тепер Влодко стояв перед телевізійним екраном і уважно-преуважно дивився документальний фільм „Третя дорога до незалежності”. Про цей твір Любо Дмитрик, молодого кінорежисера з Каліфорнії, „Свобода” вже писала, й от випала нагода почути оцінку з третіх уст. Ось що сказав

Гостей вітає голова фестивального комітету О. Кордуба.

Виступає постійний представник України в ООН В. Батюк.

Патріарх Мстислав благословляє перед Молебнем о. М. Вівчара і о. Богословського.

Танцювальний ансамбль „Воля”.

Володимир: „Якби на сьогоднішньому фестивалі не було нічого, окрім цього фільму, варто було сюди їхати. Я виріс в Америці, мої уявлення про Україну, не зважаючи на внутрішній піетизм, прищеплений матір'ю, є типово американські, тобто уривчасті, розрізані, неповні, а цей односторонній фільм замінює десятки книжок, небагатослівно, проте дуже яскраво створюючи цілісний образ України — від княжих часів до наших днів. Поява цього кінодокументу є великою подією в житті світової української діаспори, тому кожна українська громадська організація, кожен осе-

редок СУМ чи Пласту, кожна школа українознавства повинні придбати цей фільм, він добре прислужиться вихованню і світоглядному розвитку нашої молоді. Я, звичайно, також придбав цей фільм і тепер у Бостоні його побачать не тільки мої сини, але й десятки їхніх українських і неукраїнських друзів”.

Несподівано біля книжкового стенду ми зустріли представника України в ООН Віктора Батюка, і хоч від О. Кордуби довідалися, що він матиме вітальний виступ в амфітеатрі, все ж важко було втриматися, щоб не підійти до дипломата і не запитати про його враження. В. Батюк виявився відкритою, готовою до діалогу людиною. Він сказав: „Я щойно приїхав і ще далеко не все оглянув, однак перше враження дуже приємне і певен, що таким воно збережеться до кінця дня”.

Тим часом до гінця дня було ще далеко, а таких коротеньких діалогів з цікавими людьми набралось на тасмі диктофону стільки, що вистачало б на ціле число „Свободи”. Тому доцільно, жертвуючи хронологією, спинитися тільки на ледьом — найбільш значущому.

Отже, на площі перед амфітеатром також вирувало фестивалне життя. Грала оркестра, з піснями танцювали в українських строях наші солодкі дітвочки, і глядачі не жаліли долонь на оплески. Було гарно і весело, і загальний ритм цієї особливої улюбтї все прискорювався.

Й от у якусь мить усе стихло — і крізь стобарвність і стогаючість дня гянула мудрими очима вічність. То заспівав, ледь торкаючись струн, чарівник-бандурист Роман Левицький. Було це щось незрівняно більше, ніж пісня, щось дуже близьке до широк, зворушливої молитви — чути-ливе людське серце і налаштована йому в унісон бандура промовляла до Пречистої Диви Марії, дякуючи їй за її всякчасну присутність серед нашого народу...

Тут, на площі, були оголошені тексти привітань від американських державних осіб. Привітання від губернатора Нью Джерзі Джеймса Флоріо зачитала відома американсько-українська діячка Божена Ольшанівська, а від президента Джорджа Буша, за дорученням канцелярії Білого Дому, — вашінгтонська студентка Ярина Ференцевич. І нам це вельми імпонувало: Ярина — донька журналістсько-свободянки Христини Ференцевич і пластового активіста Юрія Ференцевича.

І президент Буш, і губернатор Флоріо підписалися під гарними, теплими словами на адресу української громади Америки, відзначили її позитивну роль і вклад у розвиток американського суспільства і привітали з постанням незалежної України, побажавши їй великих успіхів на шляху до матеріальної і культурного розвитку.

Звісно, передані тексти, попри всю їхню доброзичливість, — це не те саме, що живий голос в розмові, однак фестивалю надам нам і таку можливість. Серед українців був присутній і близький виступив американський конгресмен Френк Полон, твердо наголосивши на думці, що Америка повинна нарешті повернутися до України. Після виступу ми підійшли до Ф. Полоні і у вузькому колі продовжили тему. Судячи з преси, багато українців, і в Україні і в діаспорі, висловлюються в тому сенсі, що Білий Дім не до кінця збагнув загальноєвропейське і світове значення з'яви незалежної України. Не тримаємо в серці зла, вже б давно забувся неуспішний виступ Буша в Києві, коли він, замість вклонитися народом, на мукі, слізи і надії якого зглянувся Бог, звинуватив нас в „надмірному націоналізмі”. Певна річ, розвиток подій змусив Білий Дім відмовитися від ігноранції української держа-

ви, однак формального визнання є замало. Замало не тільки для України, але й для Америки. Глибокої переорієнтації нема, американська політика щодо Східної Європи продовжує будуватися не на знаннях про той світ, а на старих уявленнях і тенденціях. Згідно з ними, Росія має й надалі залишитися воєнною потугою, а Україні належить віддати всю зброю, аж до макогонів і калалок. Але так не буде. Україна кардинальним чином змінить рівновагу сил на континенті і неодмінно стане головним гарантом стабільності на ній. Українська культура, що встояла під чоботом варвара, вповні відродиться й освіжить духовий світ людства. Державні американські діячі, які не бачать і не передбачають цього сьогодні, понижують завтішний престиж Америки.

Сенатор Полон згодився з цими думками, ще раз відзначивши заскорузлість думання в офіційних колах країни. Він має для цього й ближчі, біографічні підстави: сенатор заручений з дівчиною білоруського походження, тим часом його знайомі все ще воліють не розрізняти: для них сенаторова наречена — „рашен”.

Найголовнішою подією на площі перед амфітеатром був урочистий Молебен за український народ з нагоди дати, що наближається — першої річниці від дня проголошення незалежності. Молебен відправляла рука об руку, у братерській спілці, представники обох українських Церков — Католицької і Автокефальної Православної: о. Михайло Вівчар з церкви св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку і о. Євген Богословський з церкви Святої Трійці в Мейлвуді.

Великою і надзвичайною приємною несподіванкою був приїзд на фестиваль Патріарха Київського і всієї України Мстислава. Саме під час Молебня найшла хмара і з блискавкою і громом залопотів плочою дощ. Але й цей вияв природи був також якийсь небуденний, особливий — грім воркотів зовсім незлостиво, а дощ був теплий і впереміжку з сонцем — точнісінько як на Україні. І це не тільки здавалося. Коли заговорив Патріярх, він почав саме з цього — що Божа благодать омилла дощем землю і людські душі — і від цих простих, ясних слів духовного провідника виникло живе відчуття ед-

ности Неба і Землі. Патріярх Мстислав говорив також про потребу єдності українців в усьому світі, про майбутню єдність українських Церков і її значення для життя нації. То була коротка, але вражаюча, глибоко релігійна і водночас патріотична промова. „Будьмо великі в любові до Бога і до України, будьмо єдині іменем Христовим!” — закінчив Патріярх Мстислав і з'єднав хор заспівав йому Многоліття, поляглим українським героям — „Вічну пам'ять”, а Україні — Боже великий Єдиний”.

Ще було дві зворушливі хвилини, коли Патріярх Мстислав заочно благословив президента України Леоніда Кравчука, який „росте на наших очах”, а потім, зі словами „козацькому роду нема переводу”, Патріярх представив присутнім свого правнука Степана-Симона, наймолодшого нащадка славного роду Симона Петлюри. „Це мій подарунок Україні”, сказав Патріярх. І гимн „Ще не вмерла Україна” співали не тільки хори, але всі, всі.

По полудні, о годині 3:30 в амфітеатрі почався концерт, і в цій величезній залі залишилося зовсім мало вільних місць.

Голова фестивального комітету О. Кордуба привітавши присутніх, надала слово постійному представникові України в ООН В. Батюкові, і він говорив по-англійськи коротко і по-українськи емоційно — про прихід у світ незалежної України.

Концерт тривав понад три години і вони минули швидко і непомітно. Цього разу, природно, було більше артистів з України — вокальне тріо „Лібіль” з гітаристом Олександром Гаркавим, рок-оркестра „Фата моргана” зі співаком Олексієм Керекешом і фолк-льорийн інструментальний ансамбль „Черес”. Усім їм плескали не тільки за гарне виконання, особливо Олексі — за „Гамалію”, а дівчат-ам-либедят — за „Чарівну скрипку”, але й, звичайно, за те, що вони — діти України. А от українському танцювальному ансамблю „Воля” з Едмонтоном плескали виключно за добре виконання — українське надхнення поєднувалося в них з високим артистизмом, досконалою синхронністю й естетичною завершеністю рухів і жестів.

Великою мірою концерт минув швидко і непомітно завдяки талантові церемоніймайстра Ірини Ковалі. Ні в чому він ні не добував, ні не перебрив, а в усьому пройшов „золотою серединою” — був і поважним, і смішним, і делікатним, і саркастичним, і дотепним, і знаючим, і люблячим. В його жартах, що стосувалися України і нашого національного характеру, не раз зблискували глибокі і влучні думки.

Не тільки концерт, а весь той суботній день швидко промайнув — найкращі, найрадісніші дні завжди, на жаль, надто скоро минають.

Землякам городенської землі

В Україні повною парою розгортається суспільне життя молодого державного твору. Життя городенківського закутку над мальовничим Дністром не лише завдає позадлу. Будова і відбудова — це клич наших днів, краю і діаспори. При тому йдуть пригадки й заклич наших істориків: „нічого не забути з того, що потерпіла ця земля”. Цим процесом присвятила свою діяльність і недавно створене земляцьке товариство „Городенківщина” на рідних землях, яке поставило собі завдання опрацювати процеси українського національного буття за часів жорстокої советизації та нацистського терору. Вже до цього часу занотовано 58 жертв гімназійного молодяку, які впади жертвами у боротьбі за національну справу. Друзі шкільної лавки поставили їм у їхній „Алма Матері” у Городенці пропам'ятну таблицю і вирішили, щоб їхні життєписи та світліни були включені

ні до наступних томів „Городенківщини”, над якими працюється і підготовляється до друку.

Ми, нижчепідписані співредактори першого тому земляцького збірника „Городенківщина”, прохаємо всіх наших товаришів шкільної лавки Городенської гімназії „Рідна Школа” ім. Тараса Шевченка допомогти в цій праці.

Просимо всіх наших земляків надіслати світліни закатованих жертв, як теж різну можливу документацію цих звірств. Світліни можуть бути персональні і збірні. До світлин побажаних анотації, з даними про студії, життєвий шлях, суспільну працю, родовід загинувших. По використанні, світліни будуть повернені а з ними увесь документальний матеріал. Анотації до світлин залишаться в архіві „Городенківщини”.

Д-р Василь Гуцуляк,
д-р Олександра Копач,
д-р Михайло Марунчак

Замість квітів на свіжкі могили

ДОРОГОЇ ТЕТІ

св. п. Теодори Бакович

складаю 100 дол.

на ДІТЕЙ, ЖЕРТВ ЧОРНОБИЛЯ

Роман Х.

ПОМОЛІМОСЬ ЗА НАШИХ ДРУЗІВ

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих
Добродіїв Фонду Катедр Українознавства

Впр. о. декан Петро Огірко відслужить Заупокійну Святую Літургію у п'ятницю, 17-го липня 1992 року, о год. 9-й ранку, в УЦКеркві Покрови Пресвятої Богородиці, в Озон Парку, Н. Й., за Блаженнішої Пам'яті:

д-ра Олега Дорожинського
Ярему Курдидика
Дмитра Лагошняка
проф. Семена Михайлишина
д-ра Євгена Омельського
Ольгу Гулей-Паппас
м-ра прав Миколу Радовича
д-ра Антона Слижа
д-ра Павла Сидора
проф. Павла Сиротюка

Всіх Вп. Жертводавців ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів.

Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в поході молитов до Всевисшнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Добродіям ФКУ!
Головна Екзекутива
Фонду Катедр Українознавства (ФКУ)

Музичний ансамбль „ФАТА МОРГАНА”

з Києва

приймає замовлення на:
концертні виступи, забави, весілля, імпрези
за інформаціями слід звертатися на адресу:
P.O. Box — 382,
Glen Spey N.Y. 12737;
tel.: (914) 856-3708, „FATA MORGANA”

ПОВІДОМЛЕННЯ

про відкриття оптометричної практики
FOX CHASE EYE ASSOCIATES
у ФІЛАДЕЛФІЇ, ПА.

- Докладна перевірка очей для цілої родини найновішими інструментами
- Всі роди „Contact Lenses”
- Окуляри в різних цінах
- Спеціалізація в перевірці очей старших та дітей

Д-р Маркіян Шуст та д-р Галина Кайзер-Шуст є членами: Американської Оптометричної Асоціації Пенсильванійської Оптометричної Асоціації, Американської Академії Оптометристів, Українського Медичного Т-ва Північної Америки

7990 OXFORD AVENUE 745-8300

(на розі Phawn St. — 1 миля від Українського Освітнього Культурного Центру)
Приймаємо медичні забезпечення

УКРАЇНА МУСИТЬ МАТИ СВОЇ АМБАСАДИ ВЖЕ! ДОПОМОЖІМО ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ

Фундація Піддержки Дипломатичних Представництв України

ПРОСИТЬ

висилати чеки на Фонд Українських Амбулад до існуючих вже льокальних громадських Комітетів, або до бюро головного скарбника на нижче подану адресу:

Foundation in Support of Diplomatic Missions of Ukraine, Inc.

209 B Grand Ave.

Rutherford, N. J. 07070

Tel.: (201) 939-6305.

Fax: (201) 301-0068

Чеки виписувати: „Ukrainian Embassy Fund”.

Співає бандурист Роман Левицький.

Львівська мисткиня Дарія Наумко біля своїх кольорових літографій.

Пам'ятники на Україні

Полагоджуємо виробництво та інсталяцію пам'ятників з найкращого українського граніту для ваших рідних в Україні і на чужині. Можна вибрати готовий, або замовити свій дизайн пам'ятника у нас.

Також різні вироби з українського граніту, плити на обкладання будинків, столи, меблі, і под. Можна вибрати із 500 сортів граніту різних кольорів. Полагоджує фірма

computeradiu Tel. (201) 808-1970
Box 282, Pine Brook, NJ 07058

Успіхи молодого українця

Між Морісвіллем, Па., і Трентоном Н. Дж. є міст через річку Делавер, а на ній напис такого змісту: „Трентон виробляє, а світ забирає“. Так ведеться українській громаді з молодими адвокатами і лікарями, що народилися і виростили в Трентоні. З них і Дан Бойчук, син Ізидора Івана, котрий закінчив середню школу Івінг і школу українознавства при православної парафії св. Юрія Переможця, а потім у Ратгерському університеті в Нью Бранзвіку, Нью Джерзі, закінчив примедичний факультет. Дан був прийнятий до Вандербільського університету в Нешвіллі, Тен-

Д-р Дан Бойчук

ПРЕЗИДЕНТ ЗСА Джордж Буш привітав Іцака Рабіна з обранням його прем'єр-міністром Ізраїля. У телефонічній розмові Дж. Буш домовився з Ізраїльським керівником про поїздку на Близький Схід державного секретаря Джеймса Бейкера. Бейкер прибуде в Ізраїль наступного тижня, щоб спробувати прискорити близькосхідний мирний процес. Буш також запросив І. Рабіна відвідати його маєток у Кеннебанкпорті, Мейн, на початку серпня.

Між Києвом...

(Закінчення зі стор. 2)

менної" співдружності Польщі, Чехо-Словаччини і Мадярщини. Президент Кравчук мав відповісти що „чотирикутник є більш досконалою формою, як трикутник“, але й додав що „чим більше пунктів опертя має фігура, тим вона сильніша“. Про яких ще інших кандидатів думав Президент Кравчук, залишилося містерією.

Згаданий коментатор стверджує що Україна сьогодні не є потугою мілітарною, ані ядерною, не маючи фінансових засобів для втримання сильної армії. Не є Україна також потугою господарчою, не зважаючи на оптимістичні оцінки, які поширювалися

Трентон — столиця стейту Нью Джерзі розбудовується з кожним роком, але наша українська громада майже не має з цього користі.

Управа 245 відділу бажає всього найкращого докторів Данкові — так його кличуть батьки і сестра і союзова родина, до котрої він належить, а батько є головою 245 відділу УН-Союзу.

Михайло Мартиненко

На тлі візиту Кравчука у Варшаву щось іншого, як сам збіг обставин, визначило дату візиту Валенсі в Москву за кілька тижнів

після підписання трактату між Польщею і Україною. Хоч Польща є номінально ізольована від безпосереднього тиску Москви територіями України, Білорусі і Литви, присутність коло 40,000 колишніх радянських військ на території Польщі, спільна границя в колишній Східній Пруссії і залежність Польщі від нафти і газу з Росії, — ці та подібні фактори обмежують поле політичних маневрів Леха Валенси.

Таким чином підписання трактату між Варшавою і Москвою, який запевняє виведення радянських військ з території Польщі до листопада цього року, потверджує згоду Москви не висувати претензій до компенсації за інвестиції у військові споруди, транспортні лінії тощо на польській території ще від 1945 року, і засуджує тоталітаризм, як засіб політики, — все це було, мабуть, для Валенси не менше вартісним успіхом як підписання договорів з Леонідом Кравчуком.

Крім тиску Росії зі Сходу і Німеччини із Заходу, Польща переживає глибокі внутрішні поділи зумовлені розпорошенням політичних позицій між 29-ма партіями в парламенті, які не дають можливості жадному прем'єрові вести незалежну зовнішню політику і закріпити внутрішні економічні реформи. Третя зміна складу кабінету міністрів за два місяці і від часу візиту Президента Кравчука у Варшаву служить прикладом того, який далекий ще шлях Польщі до політичної стабільності і економічного добробуту. Приклад Польщі повинен бути також пересторогою для всіх тих політиків України які продовжують тактику опозиції без спроможності вийти з альтернативними програмами, опертими на реальних основах.

Федерация...

(Закінчення зі стор. 1)

веде з дружиною Угорщини. У січні 1993 року українська національна збірна виступить на міжнародному турнірі в Канаді. Йдуть переговори з англіїцями про матч у Києві. Також відбудеться реваншовий матч з дружиною ЗСА.

На запитання кореспондентів, чи очолить Валерій Лобановський збірну України, Банніков відповів, що офіційних переговорів з Лобановським ніхто не вів, оскільки відомо, що у Лобановського існує контракт з федерацією футболу Об'єднаних Арабських Еміратів.

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нітки ДМЦ, різного роду матеріали для вишивання, канви, книжки з українськими зображеннями, і т. п. в Арці.

Росія...

(Закінчення зі стор. 2)

Ба щобільше: навіть у випадку розвалу самої Росії в майбутньому, Росія в обмежених границях, не перестане бути головною проблемою української зовнішньої політики. Бо й тоді Росія буде в ролі партнера чи конкурента України у встановленні нової міжнародної конфігурації в цій частині світу. Історична ворожнеча, тобто ворожнеча між двома народами протягом довгих віків, — не мусить і не повинна бути вищою: в тому відношенні можна вказати на добрий приклад Франції і Німеччини.

І накінець слід вказати на один ще дуже важливий момент в українсько-російських відносинах: не тільки Росія є проблемою число один для України, а й Україна є такою ж проблемою для Росії. Чи, як писала газета „Известия“ з 20-го березня 1992 року, вже сьогодні „Україна — чи не найважливіший пріоритет російської зовнішньої політики, і, якщо не систематизувати наші двосторонні відносини, то й в майбутньому слід чекати нових „больових точок“. А ці, очевидно, можуть доводити тільки по гострих і збройних конфронтацій, які не є ні в нашому, ні російському інтересі. Тому передумовою отого „систематизування“ мусить бути визнання і респектування країни Росією як рівноправного державного партнера.

РОЗШУКИ

РОЗШУКУЮ

дочку моєї покійної сестри ГАЛИНИ ДОЦЕНКО, яка померла приблизно в 1947 р. в Німеччині. (Є чутка, що дочка в Бостоні).
Телефонувати на число: (201) 332-7452.

SERVICE

ЯКЩО ВИ НА ПЕНСІЇ або маєте медикер, то ви можете отримати будь-яке медичне обладнання.
Все безкоштовно!
Телефонуйте за інформацією (718) 252-5936
REGENA MEDICAL SUPPLIES, INC.
1670 East 55th Street
Brooklyn, N.Y. 11234

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BROOKLYN, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛІУС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWIN & LYTWIN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

HURY MEMORIALS

ВИБРАЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ

ПАМ'ЯТНИКИ

в околиці Нью Йорку, включаючи цвинтарі: св. Духа в Гамптон-бургу, Н. Я., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Кергонсоні та Глен Спей, Н. Я.
Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі. За двома особами представником слід телефонувати:

HURY MEMORIALS (Main Office)
Hamptonburgh, N.Y. 10916
Tel.: (914) 427-2684
Fax: (914) 427-5443

W. WERESH
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 477-6400

SEPCORP International, Inc.

українська фірма «АВІАКОС»

пропонує Вам послуги, які відкривають перед Вами необмежені можливості!

Якщо Ви приїхали в Америку, або Канаду та потребуєте інформації чи юридичні документи по архівах Міністерства Юстиції України та консуляції з чинного законодавства, все це сьогодні вже можливо. За поміркований кошт можете отримати офіційні документи завірені юристами в Україні:

- громадянський стан (за 7 років)
- підтвердження прізвищ та імен по батьку
- відсутність актового запису в органах загсу в областях
- дані необхідні для оформлення пенсій
- підтвердження родинних відносин
- інформації про наявність метричних книг, книг рабінатів, які зберігаються в архівах загсу України
- усні та письмові консультації
- та інші необхідні інформації

За дальшими довідками телефонувати на число: (914) 227-9478 або «АВІАКОС» у Києві: (044) 290-83-68
Писати можна на адресу:

SEPCORP International, Inc.
25 Mountain Pass Road, Hopewell Junction, NY 12533 USA

GIFTS FOR HOME LTD.

Служіть потребам України

Замовте ще сьогодні найкращі продуктиві посилки для Ваших рідних в Україні.

„Gifts for Home, Ltd.“ (Подарки для Дому) запевняє задоволення з високої якості поживних продуктів та великого вибору для Ваших рідних.

На складі маємо великий вибір м'яса, сиру, сухі овочі, високоякісні горішки, родзинки, цукерки, домашні до зупи, смачна кава, цукорки та багато інших солодощів.

До вибору маємо три посилки з якісними продуктами які є дбайливо упаковані в середині з українськими надписами та рецептами.

Вишліть сьогодні найкращий дарунок Вашим рідним телефонуючи до:

GIFTS FOR HOME, LTD.

1-312-733-1230

1-800-GIFT-121 (Outside Illinois)

і ми радо вам також вишлемо каталог

УВАГА! ПАКУНКИ в УКРАЇНУ!

Митний Комітет України — Уктермінал повідомляє, що з метою спрощення митних процедур на території України створено

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКУ КОРПОРАЦІЮ

UKRAINIAN CUSTOMS ASSOCIATES, LTD.

яка представляє інтереси Українського Митного Комітету у З'єднаних Стейтах і Канаді.

Головним завданням корпорації є пересилання будь-яких вантажів і пакунків в Україну, а також з України до Америки та Канади, допомога в налагодженні транзиту через Україну до інших держав, консультації, поштові відправлення та інші послуги.

Згідно з рішенням Митного Комітету України, з 1-го серпня 1992 року пересилання пакунків будь-якої категорії, в тому числі гуманітарних, буде відбуватися тільки за митними ліцензіями, які можна придбати лише в бюрі „Ukrainian Customs Associates, LTD за адресою:

JFK International Airport

167-43 Porter Road, Jamaica, N.Y. 11434

Тел. (718) 244-0036, факс: (718) 244-5529

Вартість однієї ліцензії:

до 20 фунтів — 10 ам. дол.
від 20 до 40 фунтів — 15 ам. дол.
понад 40 фунтів — 20 ам. дол.

Щодо додаткової інформації про оформлення митних ліцензій і транзиту вантажів можна телефонувати на число:

Нью Йорк — (718) 244-0036, Київ — 221-2309

scope travel inc УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ

1605 Springfield Ave., Maplewood, N.J. 07040
201-378-8998 800-242-7267 Fax 201-378-7903

AND 936 North Western Ave., Chicago, Ill. 60622
312-772-4500 ex 42 Fax 312-772-1043

Марійки Гельбіг

1992 TOURS TO UKRAINE

• SUPER REDUCTION • OCTOBER TOURS

HUTSULKA IV 17 DAYS	SEP 14 — 30 SWISSAIR	IV. FRANKIVSKE Yaremche/Kosmatch/Kosiv Yablonytskyj Pereval	SEP 15 — 20	sgl	\$2450.00 300.00
		LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	SEP 20 — 24		
			SEP 24 — 28		
			SEP 28 — 30		

ZOZULIA IV 14 DAYS	SEP 14 — 27 LUFTHANSA	LVIV (7 days) Halych/Frankivske/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	SEP 15 — 22	sgl	\$2200.00 250.00
			SEP 22 — 27		

!!!УВАГА — ATTENTION — УВАГА!!!

NEW — LEAST EXPENSIVE GROUPS TO LVIV — DIRECT ON CZECH AIR!!!!
LVIV — DNISTER HTL □□ FRANKIVSKE — ROXOLANA HTL □□ TERNOPIL — TERNOPIL HTL

LVIV EXP III 11 days	OCT 09 — 19 CZECH AIR	PRAGUE LVIV (9 days)	OCT 10 — 11 OCT 11 — 19	sgl	\$1299.00 150.00
-------------------------	--------------------------	-------------------------	----------------------------	-----	---------------------

(TERNOPIL or FRANKIVSKE may be substituted for LVIV with an additional \$50.00 for transfers to city of your choice)

MALVA 18 days	OCT 02 — 19 CZECH AIR	PRAGUE TERNOPIL IV. FRANKIVSKE LVIV	OCT 03 — 04 OCT 04 — 08 OCT 08 — 13 OCT 13 — 19	sgl	\$1499.00 225.00
------------------	--------------------------	--	--	-----	---------------------

Breakfast basis ONLY!!!

TOLL FREE 1-800-242-7267 - CALL TODAY!

United Transport Associates, LTD

JFK International Airport, 167-43 Porter Road, Jamaica, New York 11434

(718) 244-7253 ■ (718) 244-0036

МОРСЬКА ДОСТАВА АВТ до УКРАЇНИ
999.00 дол. з Нью Йорку до Ст. Петербургу
з доповненою ціною за доставку до Києва.

ДОСТАВА ВАНТАЖІВ у КОНТЕЙНЕРАХ
на УКРАЇНУ та з УКРАЇНИ до НЬЮ ЙОРКУ
за спеціальною угодою з Уктерміналом

2950 дол. за 20 футовий контейнер

з Нью Йорку до Ст. Петербургу з доповненою ціною за доставку до Києва

АВІА ДОСТАВА ВАНТАЖІВ до УКРАЇНИ

Будь-який розмір, будь-який вантаж або в контейнерах

тільки 95 центів за один фунт.

Якщо ви відправляєте понад 220 фунтів, також сама ціна за доставку до Москви або до Києва.

ПАЧКИ на УКРАЇНУ

Без мита або з митом — новий та уживаний одяг, харчі, ліки, вітаміни, електроніка та інше.

Пакунки забезпечені до 400.00 дол. Гарантуємо вирішення усіх митних та інших проблем.

Переводимо гроші на Україну та з України.

Гарантуємо — Швидко — Безпечно

WE ARE THE AMERICAN AND INTERNATIONAL
CUSTOMS BROKERS AND FREIGHT FORWARDERS.